

Novice

Osebnosti

† Gospa Franja Tavčarjeva. V ljubljanskem Lionišču je preminula v starosti 70 let gospa Franja Tavčarjeva, častna dvorna dama in vdova po slovenskem politiku, državnemu in deželni poslancu, ljubljanskem županu in pisatelju dr. Ivanu Tavčarju. Rajna je bila vso dobo voditeljica enega delc slovenskega ženstva. Pred 20 leti je bila med vodilnimi ženami, ki so izročale voditelju slovenskega naroda dr. Antonu Korošcu kot zastopnice 200.000 slovenskih žena podpise za majniško deklaracijo. Znana je bila po vsej Sloveniji po svoji izredni dobrotljivosti napram revežem. Njeno truplo so prepeljali iz Ljubljane na Visoko v Poljanski dolini, kjer so ga položili ob strani moža dr. Ivana Tavčarja. Blagopokojno bo ohranil slovenski narod v trajno hvaležnem spominu!

Nesreče

Avto podrl starčka. Med Muto in Mariborom je podrl avto 74 letnega prevzitarja Franca Pernat. Starček ni čul avtomobila radi naglušnosti. Pernat so prepeljali s hudimi poškodbami v slovenjegraško bolnišnico.

Nesreča kolesarja. Na strmih pobočju pred Jarenino v Slov. goricah je odrekla zavora na kolesu 24 letnemu viničarju Ivanu Resnik. Kolesar je padel v obcestni jarek in je obležal nezavesten s pobito hrbtenico. Resnika so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Hudo ponesrečil v gozdu. Franc Pernat, posestniški sin od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, je podiral v gozdu blizu Ptujске gore drevje skupaj s posestniškim sinom Jakobom Medved. Ko sta podžagala drevo, kateremu je odlomil v zimi sneg vrh, je ta padel na Pernata in ga je smrtonesno poškodoval na glavi. Poškodovanega so prepeljali v najbolj resnem stanju v ptujsko bolnišnico.

Večje in manjše požarne nesreče

13 prašicev zgorelo

Pri posestniku Vinku Kranjcu v Vinički vasi pri Sv. Marjeti ob Pesnici je stražila 12 letna hčerka v hlevu prašičke. Poklicali so jo k obedu in dekletce je pozabilo v svinjaku gorečo petrolejko, katero so svinje prevrtnile in mahoma sta bila v objemu plamenov hlev in hiša. Zgorelo je vse, ker so morali gasilci napeljati vodo 700 m daleč iz Pesnice. Zgorelo je 13 svinj, le živino so otepli iz hleva. Škoda znaša 70.000 din.

Priški posestnik pogorel

Na Krapju pri Ljutomeru se je pojavil rdeči petelin v gospodarskem poslopju posestnika Fr. Novaka. Ogenj je zajel hitro tudi ostrežje hiše. Veter je tiščal plamen navzdol in radi tega so se zamogli prvotno rešiti iz goreče hiše le nekateri od Novakovih. Šele tedaj, ko je dogorela streha na hiši, so lahko zbežali na prosto še ostali. Gasilci so preprečili, da se požar ni razširil.

Gozdna požara

V Slatinskem gozdu blizu Novega mesta je uničil ogenj, katerega je širil veter, velike količine drevja in gre škoda v stotisoče. — V Limbušu pri Mariboru se je pojavil 7. aprila popoldne gozdni požar, ki se je naglo širil. Gasilci iz Studencev so priskočili hitro na pomoč in so nesre-

čo zajezili. Škoda je precej občutna, ker je uničil ogenj 2000 kvadratnih metrov gozda.

Razni manjši požari

V St. Vidu pri Stični na Dolenjskem je začelo goreti v noči s slamo krito gospodarsko poslopje Jožefa Hauptmana. Ogenj se je razširil tudi na kozolec. Poslopji sta bili zavarovani za 5000 din, škoda pa je mnogo večja. — Nad vasjo Volčja pri Poljanah na Kranjskem je vpepelil ogenj kozolec lesnemu trgovcu in posestniku Jakobu Demšarju, p. d. pri Mraku. Od gorečega kozolca je preskočil plamen na hišo. Gasilci so očuvali druga poslopja. — V Ponovi vasi na Kranjskem je zgorel na posestvu g. župana Permeta šeststokenski kozolec dvojnik, ki je bil krit z opeko. Ugoden veter in pomoč sosedov sta preprečila, da se požarna nesreča ni razširila. Škoda je le delno krita z zavarovalnino. — Dne 7. aprila pozno v noči se je pojavil v Laporju pri Slov. Bistrici iz neznanega vzroka ogenj v hlevu posestnika Pavla Rak. Požar se je naglo razširil na hišo in je pogorela v kratkem vsa domačija. Domači so rešili in otepli samo živino. Celo sadno drevje, ki je bilo v bližini pogorišča, je uničeno.

Razne novice

Banovinsko tajništvo JRZ v Mariboru želi vsem članom in funkcionarjem ter prijateljem JRZ vesele velikonočne praznike! — Od velikega četrtka do velikonočnega ponedeljka bo pisarna tajništva zaprta.

Slovesna blagoslovitev in otvoritev nove ceste. Sv. Peter pri Mariboru in širna okolica se z vneto pripravlja na slovesno otvoritev nove ceste, ki vodi iz Maribora preko Melja v Sv. Peter in od tam čez najlepše in vabljive vinorodne hribečke preko Ložan v Slovenske gorice. Slovesnost bo v nedeljo, 8. maja, popoldne. Slovesnost se bo začela ob pol treh s šmarnicami, ki bodo na prostem pri »Turški kapelici« na višini nad Dravo pri Sv. Petru. Cesto bo v imenu zadržanega g. knezoškofa blagoslovil stolni prost g. dr. Vraber, a otvoril jo bo sam ban g. dr. Marko Natlačen. Pri slavnosti bo sodelovala domača godba in pevski zbor. Slavnost se bo vršila ob vsakem vremenu.

Trgovine na Veliko soboto. Opozarjamo, da smejo biti glasom člena 30. Uredbe kr. banske uprave v Ljubljani z dne 1. maja 1937 na Veliko soboto vse trgovine s špecerijskim, kolonialnim blagom ter z delikatesami in sploh trgovine z živili odprte samo do sedmih zvečer. Vse druge trgovine pa, ki se ne bavijo s prodajo živil, morajo biti zaprte brezpogojno že ob petih popoldne, ker sledi sicer občutna kazen. Cenjeno občinstvo se naproša, da si pravočasno nabavi svo-

je potrebščine, da izostanejo eventualne neprilike.

Sanatorij v Mariboru. Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černej. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Dragocen prstan ukraden. V Magdalenski ulici v Mariboru je nekdo izmaknil učiteljici Mariji Koprivnik 1500 din vreden prstan.

Vlom v vilo. Na Kamenščaku pri Ljutomeru je bilo vlomljeno v vilo gospe Rosenberg. Vlomilci so upognili na oknu križ in so odnesli posteljnine in raznih drugih predmetov za 6000 din.

Krvava napada. V Dragoviču pod Ptujem je bila napadena posestnica Marija Žmavc od bande pijanih fantov. Surovine so na smrt prestrašeno žensko obdelali z noži po hrbtu in rokah. Ranjeni je nudil prvo pomoč zdravnik v Juršincih, ki je tudi odredil prevoz v ptujsko bolnišnico. — Na cesti pri Čermošiču v župniji Žetale je napadlo več fantov 23 letnega posestniškega sina Alojzija Jus. Imenovani je dobil štiri zabodljaje z nožem.

Orožniki odkrili kovačnico za kovanec. V Luščki vasi pri Poljčanah se je pojavil mlajši moški, ki je hotel kupiti cigarete s potvorjenim desetdinarskim kovancem. Preden je utegnil trgovec obvestiti orožnike, se je neznanec že odpeljal na kolesu. Orožniki so se koj lotili zasledovanja in so ujeli begunca na cesti med Podplatom in Mestinjem. V prijetem so dognali Rudolfa Dreo iz Kočne pri Poljčanah. Aretirani je priznal, da je izmaknil usodepolni kovanec svojemu bratu Maksu. Orožniki so napravili v Kočnem v stanovanju omenjenih bratov hišno preiskavo in so odkrili celo kovačnico za izdelovanje eno- do desetdinarskih novcev. Maksa Dreo, ki je po poklicu kovač, in njegovega brata Rudolfa so izročili orožniki sodišču.

Tatvina. Za 2000 din škode je napravil tat, ki je pri belém dnevu ukradel Ivanu Slatenšek, železniškemu delavcu iz Ponikve ob juž. žel. tri pare nedeljske obleke, uro, gamaše in dva para boljših čevljev ter več srajc raznih barv. To delo je opravil dolgoprstnež v času, ko so bili domači komaj 50 metrov oddaljeni od hiše na delu na njivi.

Vlom v trgovino. Na Brezovici pri Ljubljani je bilo v noči skozi šipo vlomljeno v trgovino Valentina Zora. Vlomilci so odnesli velike količine manufakturnega blaga in je škoda prav občutna.

Dobro organizirana vlomilska družba aretirana. V Kranju so izsledili orožniki dobro organizirano šestčlansko vlomilsko družbo, ki je zagrešila v Kranju in po okolici 26 vlomov ter je bila dalje časa strah in trepet Gorenjske. Družbi je načeloval Franc Medved, 35 letni delavec v »Jugobruni«. Največ sta pomagala Medvedu njegova svaka Karel Zorec in I. Bregar. Prvotno aretirana trojica je priznala očitana dejanja in izdala tudi še tri druge tovariše in sodelavce pri tatvinah. Kolovodjo Medveda je izdala njegova sedemletna hčerka Tilka. Otrok je razvajan in je pripovedoval sotovariščam, da bo imela še mnogo oblek, ker imajo doma shranjene cele zaloge svile. To bahanje Tilke je prišlo do ušes neke predelavke v tvornici

PRIDITE

463

po manufakturno blago, sukno, žensko volneno, svilo za obleke, najboljše in trpežne svilene robe, odeje in vse potrebščine za posteljino v najcenejšo trgovino in velezalogo sukna

FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

GOSPOSKA ULICA ŠL. 15
čudovita velika zaloga, 27 m
dolgi trgovski lokal, 5 skladišč,
lastna tovarna odej in perila.

Lasno prebranje o
najudobnejšem nakupu je naj-
boljši dokaz vsakomur!

»Jugobruna« in ta je to javila ravnateljstvu. Orožniki so prišli v noči Medveda. Našli so pri njem prvotno le dva radioaparata, od katerih je samo o enem dokazal, da ga je kupil, drugi pa je bil ukraden. Pri ponovni hišni preiskavi pri Medvedu so našli na podstrešju pod deskami na velike množine svilenega blaga in posteljnih pregrinj, ukradenih v tovarni »Jugobruna«. Opisana vlomilska banda je imela največ ukradenega blaga shranjenega v neki jami v Primskovem pri Kranju.

Mladolletna napadla dve učiteljici. Komaj 13 let stara fantina, posestniška sinova, sta napadla zunaj Tomišlja v daljni ljubljanski okolici učiteljici Bončar in Bončina. Bončarjevi je uspel pobeg pred napadalcem, Bončinovo pa sta zgrabila in sta ji iztrgala ročno torbico, v kateri je imela 26 din. Lopova sta po napadu pobegnili. Torbico sta zakopala, denar pa zapravila. Orožniki so nepridiprava prišli in ju izročili ljubljanskemu sodišču.

Izjalovljen vlom v davčno upravo. Izurjeni vlomilci so se lotili v noči z vso previdnostjo in spretnostjo vlom v prostore davčne uprave v Mokronogu. Vlomilci so že bili pri železnih blagajniških vratih, v katera so napravili z vlomilskim orodjem široko odprtino, skozi katero se je lahko splazil vlomilec v prostor, v katerem so tri blagajne. V zadnjem trenutku se je prebudil davčni služitelj Šlajpah in je zaklical ženi, naj prižge luč. Tega klica se je vlomilec ustrašil in pobegnil skozi vrata izrezano odprtino. Zločinci so bili istočasno iznenadeni še od zunaj in radi tega je pobegnili vsa družba v noč brez zaželjenega denarnega plena.

Ze zopet vlom v davčni urad. Na Kranjskem so na delu vlomilci, ki so si izbrali za cilj davčne urade. Zgoraj poročamo o neuspelem vladu v davčne prostore v Mokronogu. V Mokronogu pregnani tatovi so imeli več sreče v Višnji gori. V noči na 8. april so vdrl v davčni urad, ki je v istem poslopju kot sodnija. Navrtali so z vso spretnostjo dve blagajni. Iz ene so odne-

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

li 7030 din v bankovcih in drobižu, druga blagajna je bila prazna. Vlomilci so temeljito prebrskali vso pisarno. Pripeljali so se lopovi v Višnjo goro v avtomobilu in isto tako so se tudi odpeljali srečno po opravljenem vlomilskem poslu.

Izpred sodišča

Obsodba radi prekoračenja silobrana. Pred malim kazenskim senatom v Mariboru se je zagovarjal 8. aprila 23 letni kolarski pomočnik Ivan Štern iz Loke pri Račah. Obtožnica ga je dolžila uboja, katerega je zagrešil 2. novembra 1937. Omenjenega dne je bilo več fantov pred hišo posestnika Hojnika. Med te je stopil posestniški sin Franc Pliberšek iz Gradišča in je začel prepir z obtožencem. Slednjič se je Pliberšek Šterna dejansko lotil. Napadeni je bežal pred napadalcem, ki mu je bil za petami. Naenkrat pa se je Štern obrnil in je zabodel Pliberšeka z nožem v hrbet. Zabodeni se je zavlekel domov in drugi dan so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je čez dva dni podlegel poškodbam. Štern se je koj javil orožnikom in je priznal dejanje s pojasnilom, da je ravnal v silobranu. Obtoženi je bil omenjenega dne obsojen radi prekoračenja silobrana na osem mesecev zapora.

*

Slovenska Krajina

Novo svete maše. V Soboti bodo letos kar tri nove svete maše, in sicer 10., 17. in 24. julija. Novomašniki so gg.: Györköš, Čergulj in Lanjšček. Se že veselimo teh novih svetih maš!

Delavci — pamet! Kakor smo že poročali, je odšlo tudi veliko mladine v Nemčijo, ki so se neizkušeni in se bojimo zanje. Je naš strah tudi popolnoma opravičen. Dobili smo že več pritožb iz Nemčije, da se naša mladina, posebno ženska, zelo slabo obnaša. Seveda to ne velja za vse. V nekaterih krajih imajo kar stalno sestanke z nemškimi fanti, plešejo in norijo pozno v noč, ali v rano jutro. Da se taka mladina lahko pokvari, je seveda jasno in še se dobijo starši, ki še skoraj šolske otroke silijo v svet. Saj so nekateri šli tudi samo radi ljube svobode. Tam pač ni staršev in drugih, katerih bi se bilo treba bati. Naša mladina v tujini strašno hitro pade. Drugo leto bo morala biti večja izbira pri palerih; naj gredo res taki, ki bodo naši mladini v tujini namestniki staršev. Treba je ostro nastopiti in delavca, ki ne uboga in dela sramoto naši Krajini, poslati enostavno domov. Naj si delavstvo ponoči počine od težkega dela. Upamo, da bomo zvedeli za vse nerednosti in drugo leto to upoštevali.

Triletni otrok utonil. V Puconcih je padla v potok in utonila triletna posestnikova hčerka

Komunisti v Lurdu

Z izgovorom, da organizirajo brezplačno zdravniško službo po francoskih letoviščih in sploh v krajih, kamor pride mnogo tujcev, so francoske komunistične organizacije šle tako daleč, da so poslale svoje komunistične »evangeliste« celo v Lurd, kjer so vsako leto velike verske svečanosti. Tu naj bi širili komunistično propagando in delali reklamo za prijateljske stike s sovjetsko Rusijo. Celotno to se je zgodilo, da so komunisti enostavno zasedli lursko občino ter njene prostore uporabljajo za svoje pisarne. Vsakemu tujcu ponujajo tu poleg drugega tudi komunistične propagandne brošure in letake. Kadar bi kak tujec rad kakšnih pojasnil o tem in onem, se obrne na

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

V preobratnem času je krožilo precej denarja med kmečkim narodom radi izplačanih medvojnih podpor, poljske pridelke in od rekvizicij preostalo živino pa je kmet vnovčeval z lahkoto po cenah, katere je sam narekoval. Četudi se je godilo kmečkemu stanu po sklepu vojne primeroma dobro, je želel in hrepenel, da bi mu bilo še boljše. Kmečki človek je znal, da so gledali prva leta po vojni, kar se tiče strogosti zakonov, bolj skozi prste. Da bi pa kaznovala tedaj oblast izdelavo denarja, ni verjel nikdo.

Denar in zopet denar! se je glasil klic vsled vojne dobe iztrpljenega kmečkega naroda. Ravno s to največjo dobroto, z — denarjem bi lahko založil ter osrečil Jurij poljanec, ko bi le hotel.

Iz kaznilnice se vrnivši Potočnik je postal mali bog Dravskega polja. Vse se mu je dobrikalo, ker je držal na vrvi zlatega teleta, pred katerim je plesalo celo izvoljeno izraelsko ljudstvo, pa bi povojni poljanec ne?!

Jurij je utešil vsaj eno željo domačinov: ostal je doma med njimi in ni šil proč. Lotil se je slikanja

14 kmečkih sob in še fotografiral je, da je imel skromen zaslužek za vsakdanje potrebe. Kakor hitro so videli ljudje, da se je oprijel slikarske obrti, so verjeli trdno, da bo pričel kmalu z malanjem onih podob, katere so vsakemu tolikanj ljube in drage.

Razna vabila, prošnje, prigovarjanja

Slikarja, kateri razume izdelovanje v življenju najbolj učinkovitih slik, si skuša vsakdo nakloniti in pridobiti zase.

K slikarju in fotografu niso zahajali ljudje in ga pozivali kar meni in tebi nič: Jurij, pridi in naredi mi denar! Kaj še! Vsi oni, ki so hlepeli po nagli denarni odpomoči, so se posluževali raznih pretvez in izgovorov s ciljem: zvesti ponarejevalca saj pod svojo streho, mu postreči kar najboljše in vse ostalo se bo že pridružilo v teku razgovora ali kar samo od sebe.

Jurij je koj pogruntal pri preobkladanju z gostoljubjem, kje žuli poljanec čevlji in kaj bi radi od njega. Jedel in pil je, saj je bil potreben, ko je vendar toliko prestradal v kaznilnici v medvojnih letih. Kakor hitro ga je speljal gostitelj na stranpot in je hotel imeti od njega kaj namalanega, se je izgovarjal povabljeni, da si ni mogel dovolj toliko prislužiti, da